1/2/72

Στά πρόθυρα μιᾶς νέας φάσεως - 2

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟΝ

Οἱ ἐνδεχόμενες λύσεις

Ἄν ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ζοῦσε, στίς δυό δυνατές λύσεις τοῦ Κυπριακοῦ πού ἀναφέρθηκαν, θά πρόσθετε ἐκεῖνος μιά τρίτη — τήν δική του. Ὅπως, το 1928, κατόρθωσε ν' ἀπαλλάξη τήν Ἑλλάδα ἀπό τό ἑλληνοβουλγαρικό σύμφωνο Κάλφωφ - Πολίτη περί μειονοτήτων στή Μακεδονία, κι' ἀπό τίς ἑλληνογιουγκοσλαβικές συμφωνίες τοῦ Παγκάλου, ὁ Βενιζέλος θά ἔπιανε ἀπό τά κέρατα τόν Μινόταυρο τῶν Συμφωνιῶν τοῦ 1959 καί θά ἔσωζε τήν Κύπρο. Ὁ Βενιζέλος δέν ζῆ, κι' ὥσπου ν' ἀποδειχτῆ τό ἀντίθετο, δυό μόνο ἐνδεχόμενες λύσεις ὑπάρχουν γιά τήν ὥρα. (Γιά νά ἔχουμε ἥσυχη τήν συνείδησή μας θά σημειώσουμε στό ἑπόμενο καί πῶς ὁραματιζόμαστε μιά τρίτη λύση. Θά εἴμαστε εὐτυχεῖς ἄν μπορέσουν νά τήν ἐφαρμόσουν ὅποιοι χειρίζονται τό Κυπριακό σήμερα).

Τώρα, ἐξετάζονται οἱ δύο λύσεις πού ἀναφέρθηκαν στό τέλος τοῦ πρώτου ἄρθρου μας: 1) Νά συνεχιστῆ ἡ ἀνεξαρτησία, βελτιωμένη, ἀλλά καί δεσμευμένη. 2) Νά γίνη ἡ Ἕνωση μέ ἀνταλλάγματα στούς Τούρκους μέσα στήν Κύπρο.

ΠΡΩΤΗ ΛΥΣΗ: Τά κύρια ἀντίθετα ἐπιχειρήματα εἶναι πώς: α) Ἡ Ἀνεξαρτησία, λένε, θυσιάζει τήν Ἕνωση ἐ σ α ε ί. Ἀπάντηση: Ἡ Ἱστορία ποτέ σχεδόν δέν ἀνέχεται τά «ἐσαεί». Παράδειγμα: Πρίν λιγώτερα ἀπό 50 χρόνια, τό 1923 στή Λωζάνη, ἡ Τουρκία παραιτήθηκε ἀμετάκλητα ἀπό κάθε δικαίωμα κι' ἀξίωση πάνω στήν Κύπρο. Καί πάνε ἤδη 12 χρόνια πού, χάρη στήν καπατσοσύνη τῶν δικῶν μας, τουρκικός στρατός βρίσκεται στήν Κύπρο. Καί τώρα συζητοῦμε, μέ τόν Ἄτσεσον καί τά σχέδιά του, τί πρόσθετα δικαιώματα πρέπει νά δοθοῦν στήν Τουρκία.

β) Ἄν ἡ Ἀνεξαρτησία βαστάξη, λένε ἀκόμα, θά ἀφελληνιστοῦν οἱ Ἑλληνοκύπριοι, (πού ἔκαναν ὀκτακόσια τουλάχιστον χρόνια ὑπόδουλοι διαφόρων δυναστῶν χωρίς νά χάσουν τόν Ἑλληνισμό τους). Τό ἐπιχείρημα θά ἦταν ὑβριστικώτατο γιά τούς Κυπρίους ἄν δέν ἔδινε τό μέτρο τῆς νοημοσύνης καί τῆς καλοπιστίας ἐκείνων πού τό ἐπινόησαν κι' ἐκείνων πού τό πιστεύουν — ἄν ὑπάρχουν.

γ) Τό Κυπριακό κράτος δέν εἶναι βιώσιμο, λένε. Ἀπάντηση: Ἐνδέχεται, ἀλλά αὐτό πρέπει ν' ἀποδειχτῆ. Ὡς τώρα δέν ἀποδείχτηκε.

δ) Τέλος, ὑπάρχει κίνδυνος, λένε, σέ μιά Κύπρο ἀνεξάρτητη νά ἐπικρατήση ἡ ἄκρα ἀριστερά, νά προσχωρήση στό Παραπέτασμα, κι' ἡ ἰσορροπία δυνάμεων στήν Ἀνατολική Μεσόγειο ν' ἀνατραπῆ εἰς βάρος τοῦ Ἐλευθέρου Κόσμου, στόν ὁποῖο ἀνήκει τό Ἔθνος μας. Πιθανό: ἀλλά ὁ κίνδυνος μπορεῖ, ἤ νά μεγαλώση ἤ νά γίνη ἀσήμαντος, κι' αὐτό θά ἐξαρτηθῆ ἀπό τήν συμπεριφορά τῆς ἡγεσίας τοῦ Ἐλεύθερου Κόσμου. Κύπριοι, ἤ ἄλλοι, οἱ ἄνθρωποι ἐξαγριώνονται, κι' ἀντιδροῦν ὅπως μποροῦν, ὅταν οἱ δυνατοί τῆς Γῆς τούς τσαλαπατοῦν ἤ προσπαθοῦν νά τούς ἐξαπατήσουν ἤ νά τούς ἐκβιάσουν.

Ὅσο γιά τά π λ ε ο ν ε κ τ ή μ α τ α τῆς Ἀνεξαρτησίας: Παρ' ὅλες τίς πολιτικές της περιπέτειες, ἡ Κύπρος προόδεψε, μέσα στά τελευταῖα 12 χρόνια, ὄχι μόνο οἰκονομικά, παρά κι' ἀπό πολλές ἄλλες ἀπόψεις, ὅσο δέν εἶχε προκόψει μέσα στά 80 χρόνια τῆς βρεττανικῆς ἐκπολιτιστικῆς παρουσίας στό νησί.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΛΥΣΗ: Ἀπαιτεῖ προσοχή ἐπειδή εἶναι ἀδοκίμαστη. Ἡ «Ἕνωση μέ ἀνταλλάγματα στήν Τουρκία», πρέπει νά μελετηθῆ ἀπό τρεῖς διάφορες σκοπιές, μέ τήν ἀκόλουθη σειρά προτεραιότητας: 1) Προέχει τό συμφέρον τῶν Κυπρίων, γιατί παίζεται ἡ ὑπόσταση τους. Ἐμεῖς παρακολουθοῦμε ἀπό μακριά. β) Κατόπιν ἔρχεται τό συμφέρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ γενικώτερα: Ἡ Κύπρος εἶναι τό μοναδικό εὔρωστο ἀπομεινάρι Ἑλληνισμοῦ ἔξω ἀπό τά στενά ὅρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Πρέπει νά τό φυλάξουμε σάν τά μάτια μας. γ) Τά συμφέροντα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους — πού πέρυσι γιορτάσαμε πλούσια τά ἑκατόν πενήντα χρόνια του — εἶναι ἱερά. Ἀλλά δέν ξεχνοῦμε βέβαια πώς ὁ Ἑλληνισμός τῆς Κύπρου ὑπάρχει ἀπό κάπως περισσότερα χρόνια — πάνω ἀπό εἴκοσι φορές περισσότερα χρόνια. Καί τό Ἑλληνικό Κράτος, πού δέν διανοήθηκε ποτέ νά βγάλη στό καρφί οὔτε κι' αὐτά τά ἐρημονήσια του, δέν μπορεῖ βέβαια νά θυσιάση τήν ἀνεκτίμητη Κύπρο, τεμαχίζοντάς την γιά νά μοιράση ριγάλα σέ συμμάχους κι' ἀδερφοποιτούς.

Τό σημαντικώτερο στοιχεῖο τῆς λύσης πού ὀνομάστηκε «Ἕνωσις ἔναντι ἀνταλλαγμάτων», ἡ Τουρκία μέσα στήν Κύπρο, καί βέβαια ἡ σιδερόφραχτη παρουσία τῆς Τουρκίας στό νησί. Τό θέμα τῶν «ἐπηυξημένων», κατά τόν τότε πρωθυπουργό Γ. Παπανδρέου, «ἐγγυήσεων ὑπέρ τῶν Τουρκοκυπρίων, μέ τόν τεχνητό σχηματισμό κατά τό σχέδιο Ἄτσεσον δυό ἐπαρχιῶν μέ ἐντονώτερο τουρκικό χαρακτήρα, εἶναι πολύ πιό περίπλοκο ἀπ' ὅσο φαίνεται σέ πρώτη ὄψη. Δέν θά ἐξεταστῆ ἐδῶ πέρα. Θά ἐντοπισθοῦμε στό θέμα τῆς στρατιωτικῆς βάσης.

1) Ἀπό τήν ἄποψη τῆς ψυχολογίας καί τοῦ ἠθικοῦ τῶν Κυπρίων δέν κάνει καμμιά διαφορά ἄν ἡ βάση θά ἔμπαινε στήν Καρπασία, ἤ τό Κάβο - Γκρέκο, ἤ σέ μιάν ἀπό τίς βρεττανικές βάσεις, τή Δεκέλεια λ.χ. μιά πού αὐτήν δέχεται ὁ Γρίβας (ὁμιλία του τῆς 5.4.1970 στόν κινηματογράφο «Ὀρφέα». Οὔτε κι' ἄν οἱ Τοῦρκοι θ' ἀποκτήσουν κυριαρχικά δικαιώματα ἤ θά τήν πάρουν μέ προσωρινή παραχώρηση (50 ἤ ἔστω 30 ἐτῶν). Ἀπό τήν πρώτη μέρα τοῦ ἐρχομοῦ τῶν Τούρκων, οἱ Κύπριοι — Ἕλληνες, Μαρωνίτες, Ἀρμένιοι — θά ζοῦν νυχτόμερα μέ τόν ἐφιάλτη τῆς τουρκικῆς στρατιωτικῆς παρουσίας στό νησί. Τίποτα — οὔτε κι' ἡ ἑλλαδική παρουσία — δέν θά τούς βγάλη τήν πεποίθηση πώς ὁ τουρκικός στρατός πῆγε στήν Κύπρο, ὄχι γιά νά προστατέψη τάχα τούς Τουρκοκυπρίους, παρά γιά νά βλάψη τούς μή Τούρκους κατοίκους. Ἤδη οἱ Τουρκοκύπριοι ἄρχισαν νά ἐμφανίζωνται σάν ἀδικημένοι καί νά διεκδικοῦν «τό μερίδιό τους» ἀπό τόν πλοῦτο τοῦ νησιοῦ, πού δημιουργήθηκε χάρη στόν μόχθο καί τίς ἱκανότητες τῶν ἄλλων. Ὅταν βρεθῆ ἐπιτόπου ὁ τουρκικός στρατός ἡ ἁρπακτικότητα κι' ἡ θρασύτητά τους θά καρδαμώσουν.

Ὅταν μιά στρατιωτική βάση εἶναι ἐγκατεστημένη σέ ξένο ἔδαφος, λόγοι ἀσφαλείας τῆς ἐπιβάλλουν στή διοίκησή της νά παρακολουθῆ κι' ὅσα γίνονται ἔξω ἀπό τήν περιοχή τῆς βάσης. Ποιός λίγο, ποιός πολύ, οἱ Τουρκοκύπριοι θ' ἀρχίσουν νά ἐκτελοῦν χρέη «πρακτόρων ἀντικατασκοπείας». Αὐτό θά καλλιεργῆ στόν ἑλληνικό πληθυσμό τήν καχυποψία, τήν φοβία, τήν ἐκδικητικότητα Οἱ παρεξηγήσεις κι' οἱ προστριβές θά εἶναι ἀναπόφευκτες.

Ἀπό τήν ἄποψη τοῦ μή τουρκικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κύπρου, ἡ τουρκική στρατιωτική παρουσία ὄχι μόνο δέν θά βελτιώση τήν ἀτμόσφαιρα καί τή συμφιλίωση μέ τούς Τουρκοκυπρίους, παρά θά τήν χειροτερέψη σοβαρώτατα εἰς βάρος τῶν δικῶν μας.

α) Εἰπώθηκε πώς οἱ διαμαρτυρίες διά τήν ἐγκατάσταση τουρκικῆς στρατιωτικῆς βάσης εἶναι ὄψιμες, ἀφοῦ ὑπάρχει, ἀπό δώδεκα ἤδη χρόνια, τουρκικός στρατός στήν Κύπρο. Πράγματι, ὑπάρχουν οἱ 650 ἄνδρες τῆς Τουρδύκ. Ἐπίτευγμα ἐγκληματικό κι' αὐτό τῶν δικῶν μας, τό 1959. Ἀλλά, τό νά συγκρίνεται ἡ παρουσία ἑνός ἀπομονωμένου κι' ἐλεγχομένου ἀπό παντοῦ ἀποσπάσματος 650 ἀνδρῶν, μέ τήν μόνιμη ἐγκατάσταση στρατιωτικῆς βάσης μέ ἑκατονταπλάσια δύναμη πυρός, θ' ἀποτελοῦσε μωρή κακοπιστία.

β) Εἰπώθηκε ἀκόμα πώς ὑπάρχει τεράστια διαφορά μεταξύ τοῦ νά παραχωρηθῆ στούς Τούρκους μιά βάση στρατιωτική πού θ' ἀποτελέση τουρκικό ἔδαφος, (ὁπόταν θά ὑπάρξη πραγματικά διχοτόμηση), καί τοῦ νά τούς δοθῆ προσωρινά — γιά 50 χρόνια. Πρόκειται γιά νομικιστικό σόφισμα. Ἀπό πρακτική ἄποψη, δέν θά ὑπάρξη διαφορά. Καμμία. Οἱ κίνδυνοι κι' ὁ βραχνάς τῶν Ἑλληνοκυπρίων δέν πρόκειται νά εἶναι μικρότεροι ἐπειδή θά ἔχουν οἱ Τοῦρκοι ὑπογράψει ἕνα χαρτί πού θά τούς ὑποχρεώνη νά ἐγκαταλείψουν τή βάση μετά μισό αἰώνα. Τούς Κυπρίους θά ἀπασχολῆ τό τί θά κάνουν στήν Κύπρο οἱ Τοῦρκοι στό μεταξύ. Κι' ἡ παρουσία τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους στήν ἡνωμένη Κύπρο δέν πρόκειται νά ἐξουδετερώνη τήν ψυχολογική ἐπίδραση τῆς τουρκικῆς στρατιωτικῆς παρουσίας.

γ) Εἶπαν ἀκόμα πώς τό νά δοθῆ στούς Τούρκους, καί μάλιστα προσωρινά — 50 χρόνια! — ἕνα κομμάτι ἐδάφους, πού θ' ἀντιπροσωπεύη μόλις τά 4,5% ἔστω τοῦ ἐδάφους τῆς Κύπρου, δέν ἔχει σημασία. Ἔχει, καί μάλιστα τεράστια! Εἶναι ἀστεῖο νά συγκρίνεται τό ἐμβαδόν, 400 τ. χλμ. περίπου, ὠχυρωμένων κι' ὠργανωμένων σέ στρατιωτική βάση ἀπόρθητη, μέ τό ἐμβαδόν τῆς ὑπόλοιπης Κύπρου, ὅπου θά ζοῦν εἰρηνικοί πληθυσμοί σέ πόλεις καί χωριά, πού ἡ τουρκική βάση θά μπορῆ νά τά κάνη ὅλα Γῆς Μαδιάμ μέσα σέ τρεῖς μέρες.

δ) Λένε ἐπίσης πώς, ἄν οἱ Βρεττανοί δώσουν στούς Τούρκους μιάν ἀπό τίς βάσεις τους, τί εἴχαμε, τί χάσαμε; Ἡ ἀπάντηση: Οἱ Βρεττανοί, μέ τίς βάσεις τους, ὄχι μόνο δέν ἐνοχλοῦν τόν πληθυσμό τῆς Κύπρου, παρά ἀποτελοῦν σπουδαῖο παράγοντα προσόδων — πάνω ἀπό 15.000.000 λίρες τόν χρόνο. Ἐξ ἄλλου, ἔχουν ἀναλάβει γραπτή ὑποχρέωση νά μή μεταβιβάσουν τίς βάσεις τους παρά μόνο στό Κυπριακό Κράτος. Τό νά μποῦν στή θέση τῶν Βρεττανῶν στή Δεκέλεια οἱ Τοῦρκοι, θά κάνη τή μέρα νύχτα γιά τούς Κυπρίους. Τό ἄγχος τῶν Κυπρίων θά ὀφείλεται στήν παρουσία τουρκικοῦ στρατοῦ στήν Κύπρο, ἀδιάφορο ἄν θά εἶναι καταυλισμένος στήν Καρπασία ἤ τήν Δεκέλεια.

Ὑπάρχουν δυό πλευρές: Οἱ πολιτικές συνέπειες κι' οἱ στρατιωτικές.

Ὅσο γιά τίς πολιτικές, ὅσα ἀκολουθοῦν δέν ἐμπνέονται διόλου ἀπό φανατισμό καί μισαλλοδοξία. Ἀπεναντίας. Ἀλλά ὁ πόθος γιά τήν πραγματοποίηση ἀληθινῆς ἑλληνοτουρκικῆς συμφιλίωσης καί συνεργασίας, καθοδηγεῖται ἀπό σχετικήν πεῖρα, κάπως μεγαλύτερη ἀπό τή βρισκούμενη συνήθως στή χώρα μας.

Ὅσοι φαντάζονται πώς μέ τή συγκατάθεσή μας σέ τουρκική στρατιωτική ἐγκατάσταση στήν Κύπρο, θά λείψουν οἱ ἀφορμές προστριβῶν μεταξύ Ἑλλάδος καί Τουρκίας, εἶναι ὑπέρμετρα καλοπροαίρετοι, δηλαδή ἁπλοϊκοί.

Ἡ διπλωματική πανωλεθρία μας τοῦ 1955)59 ἔκανε τούς Τούρκους νά μή σέβωνται τήν Ἑλλάδα σάν ὑπολογίσιμη Δύναμη. Τούς ἔχει μπῆ ἡ ἰδέα πώς θά μπορέσουν νά διχοτομήσουν πρῶτα — ἔστω καί καμουφλαρισμένα — τήν Κύπρο, κι' ὕστερα θά ὁλοκληρώσουν τήν κατάκτησή της. Ἐξ ἄλλου, δέν σκοπεύουν νά περιοριστοῦν στήν Κύπρο. Τή μέρα πού θά ἔχουν βάλει γερά πόδι ἐκεῖ, θά μᾶς ἀνοίξουν διπλωματικό μέτωπο κι' ἀλλοῦ. Καί θά ἔχουν νά ἐπικαλεστοῦν τό προηγούμενο τῆς Κύπρου. Ἡ γενναιόδωρη ὑποχωρητικότητα δέν ἀποτελεῖ τήν καλύτερη τακτική σέ διαπραγματεύσεις μέ τούς γείτονές μας.

Οἱ παρατηρήσεις πού ἀκολουθοῦν προέρχονται ἀπό ἄνθρωπο πού δέν ἔχει καμμία στρατιωτική κατάρτιση καί βασίζονται ἀποκλειστικά στόν κ ο ι ν ό ν ο ῦ, πού εἶναι, λένε, ἀρκετά καλός ἐπιτελικός κάποτε.

α) Ἀρκεῖ μιά προσεκτική ματιά στόν χάρτη γιά νά πεισθῆ κανείς πώς ἄν, μεταξύ συμμάχων, κάποιος μπορῆ νά γίνη ἐπίφοβος γιά τόν ἄλλο, δέν εἶναι βέβαια ἡ Τουρκία πού θά ἔχη νά φοβηθῆ ἀπό τήν Ἑλληνική Κύπρο, παρά ἡ Ἑλληνική Κύπρος, πού θά εἶναι δύσκολο νά ἀντιστα θῆ κατά μιᾶς τουρκικῆς ἐπιδρομῆς, ἀπομακρυσμένη καθώς εἶναι ἀπό τίς ἑλληνικές βάσεις ἀνεφοδιασμοῦ.

β Ἡ ἐγκατάσταση τουρκικῆς βάσης στήν Κύπρο, α) θά ἐξασφαλίση στούς Τούρκους ἕνα ἰσχυρότατο προγεφύρωμα πάνω στό νησί, μέ συνέπεια νά διευκολυνθοῦν ἀπολύτως οἱ στρατιωτικές ἐπικοινωνίες τους μεταξύ Κύπρου καί τῆς Νοτιοανατολικῆς Μικρασίας, β) θά δυσκολέψη σημαντικώτατα τήν ἀμυντική ἱκανότητα τῶν ἑλληνικῶν δυνάμεων στήν Κύπρο.

γ) Μέ τήν ἐγκατάσταση τῆς τουρκικῆς βάσης, ἡ Ἑλλάδα θ' ἀναγκαστῆ νά ἐκτελέση στήν Κύπρο ὀχυρωματικά ἔργα δαπανηρά, κι' ἐπί πλέον νά καθηλώνη στό ἀπομακρυσμένο νησί, ὅσες δυνάμεις θά χρειάζωνται γιά νά ἀντιμετωπίσουν, ὄχι μόνο τήν τουρκική φρουρά τῆς βάσης, παρά κι' ἐκεῖνες πού, χάρη στό προγεφύρωμα τῆς βάσης, θά μποροῦν οἱ Τοῦρκοι εὔκολα νά μεταφέρουν αἰφνιδιαστικά στήν Κύπρο.

δ) Ἡ καθήλωση δυνάμεων καί πολεμικοῦ ὑλικοῦ στήν Κύπρο θά γίνεται μοιραῖα ἀπό μονάδες πού θά μεταφέρωνται ἀπό τή Βόρεια κυρίως Ἑλλάδα, ὅπου ἡ ὑπερβολική ἔκταση τῶν βόρειων συνόρων μας μέ τούς τέσσερις γείτονους μας, θά δυσκολεύη φυσικά σημαντικά τή διάρθρωση ὁλόκληρης τῆς ἑλληνικῆς στρατιωτικῆς συγκρότησης, καί θά δημιουργῆ προβλήματα σοβαρά γιά τό Ἑλληνικό Γενικό Ἐπιτελεῖο.

ε) Ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ἐλπιζόμενη θερμότητα κι' εἰλικρίνεια τῆς ἑλληνοτουρκικῆς συνεργασίας στό μέλλον, δέν μπορεῖ ν' ἀγνοήση κανείς πώς, στό ἑξῆς, θά ἔχουμε μέ τήν Τουρκία τρία σύνορα ἀντί δύο, καί συνεπῶς τρία ἐνδεχόμενα μέτωπα. Ἀπ' αὐτά τό τρίτο, τῆς Κύπρου, θά εἶναι μοιραῖο πολύ εὐπρόσβλητο ἀπό τήν κοντινή τουρκική Μικρασία.

στ) Στά ἑλληνοτουρκικά σύνορα τῆς Κύπρου ἡ ἑλληνική ἡγεσία θά ὑστερῆ πάρα πολύ ἀπό ἄποψη πληροφοριῶν. Χάρη στούς Τουρκοκυπρίους, οἱ τουρκικ έ ς στρατιωτικές ὑπηρεσίες θά εἶναι ἀσυγκρίτως καλύτερα ἐνημερωμένες ἀπό τίς δικές μας. Ἡ ἑλληνική στρατιωτική ἡγεσία στήν Κύπρο θά εἶναι πολύ λιγώτερο ἱκανή νά συγκεντρώση πληροφορίες γιά τό τί γίνεται στή Μικρασία, στίς περιοχές Ἀλεξανδρέτας, Ἀδάνων κλπ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Ἡ ἐγκατάσταση τουρκικῆς στρατιωτικῆς βάσης στήν Κύπρο θά εἶναι καταστρεπτική γιά τήν Κύπρο. Καί δέν θά ὠφελήση διόλου τίς ἑλληνοτουρκικές σχέσεις. Θά τίς χειροτερέψη.

ΔΑΜΩΝΙΔΗΣ

Ἐπιστολή τοῦ κ. Π. Γαρουφαλιᾶ

Κύριε Διευθυντά

Εἰς τό «Βῆμα» τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. δημοσιεύεται ἄρθρον μέ τήν ὑπογραφήν «Δαμωνίδης», σχετικόν μέ τό Σχέδιον Ἄτσεσον. Μεταξύ τῶν ἄλλων ὁ ἀρθρογράφος ἀναφέρει ὅτι ὁ Γεώργιος Παπανδρέου ἐνῷ εἶχε ἀποδεχθῆ τό Σχέδιον Ἄτσεσον, ὑπανεχώρησε τό ἄλλο πρωΐ, «ἐπηρεασμένος ἀπό τόν κ. Γαρουφαλιᾶ, πού μόλις εἶχε γυρίσει ἀπό τήν Κύπρο». Εἰς τό ἄρθρον περιέχονται ἀληθῆ στοιχεῖα, ἀλλά ὑπάρχουν καί ἄλλα, ἄγνωστα καί ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος, τά ὁποῖα δέν δύναμαι τώρα νά ἀποκαλύψω καί τά ὁποῖα, δημοσιευόμενα, θά δώσουν πλήρη καί ἀκριβῆ ἐξιστόρησιν τῶν τότε διαδραματισθέντων. Ὅλην τήν ἱστορίαν τοῦ Κυπριακοῦ θέματος κατά τήν περίοδον τῆς Κυβερνήσεως Γεωργίου Παπανδρέου θά ἐκθέσω εἰς τά ἀπομνημονεύματά μου, τήν συγγραφήν τῶν ὁποίων καί ἤρχισα.

Μετά τιμῆς
Π. Ε. ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ
Ἐν Ἀθήναις τῇ 31.1.72

Εἰκών ἀπό τά δραματικά γεγονότα τῆς Κυριακῆς εἰς τό Μπέλφαστ, κατά τήν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἐφονεύθησαν 13 ἄτομα. Διαδηλωταί ἐκ τῶν 20.000 ἀτόμων πού ἐξῆλθαν τήν Κυριακήν εἰς τάς ὁδούς τοῦ Μπέλφαστ καί συνεκρούσθησαν μέ τήν ἀστυνομίαν καί τόν βρεττανικόν στρατόν, καλύπτουν μέ σεντόνι ἕνα ἀπό τά 13 θύματα τῶν ταραχῶν. (Τηλεφωτογραφία: ΑΠ.Ε. — U.P.I.)

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΜΟΛΙΣ 2 ΜΗΝΩΝ
ΚΙ ΟΧΙ ΥΠΟΛΟΙΠΑ,
Ή ΠΑΛΑΙΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ
ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ
1-20 ΦΕΒΡ.

ΛΑΜΔΑ ΑΛΦΑ

Μερικὲς χαρακτηριστικὲς τιμές:

ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ				
ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ HELANCA	ΤΩΝ	260	ΜΟΝΟΝ	10
ΜΠΟΥΦΑΝ ΤΩΝ 250 ΜΟΝΟΝ 95 ΚΑΙ	„	450	„	15
ΠΑΛΤΑ	„	610	„	20
ΦΟΡΕΜΑΤΑΚΙΑ	„	399	„	10
ΚΟΣΤΟΥΜΑΚΙΑ	„	590	„	30
ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ	„	115	„	5
ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ				
ΑΝΔΡΙΚΑ ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ	ΤΩΝ	250	ΜΟΝΟΝ	20
ΠΑΙΔΙΚΑ ΤΩΝ 132 ΜΟΝΟΝ 99 ΚΑΙ	„	143	„	17
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΤΩΝ 275 ΜΟΝΟΝ 135 ΚΑΙ	„	250	„	10
ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΤΩΝ 240 ΜΟΝΟΝ 120 ΚΑΙ	„	250	„	15
ΤΜΗΜΑ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ				
ΤΣΑΝΤΕΣ ΜΟΔΑΣ 1972 ΤΩΝ 275 ΜΟΝΟΝ 135 ΚΑΙ	ΤΩΝ	250	ΜΟΝΟΝ	10
ΤΣΑΝΤΕΣ ΜΟΔΑΣ 1972 ΤΩΝ 240 ΜΟΝΟΝ 120 ΚΑΙ	ΤΩΝ	250	ΜΟΝΟΝ	15
ΤΜΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ				
ΠΑΛΤΑ ΜΕ ΓΟΥΝΑ	ΤΩΝ	2.320	ΜΟΝΟΝ	1.48
ΠΑΛΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΑ	„	2.064	„	1.3
ΠΑΛΤΑ ΚΑΡΡΩ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΕΛΛ. ΚΑΤΑΣΚ.	„	2.080	„	1.390
ΠΑΛΤΑ ΣΠΟΡ	„	1.680	„	840
ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΜΑΞΙ	„	1.870	„	980
ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΑΜΠΙΓΙΕ	„	870	„	430
ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	„	646	„	320
ΜΠΛΟΥΖΕΣ ΝΤΙΟΛΕΝ ΑΜΠΙΓΙΕ	„	420	„	210
ΤΑΓΙΕΡ ΦΑΝΤΑΙΖΙ	„	1.650	„	950
ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ ΖΕΡΣΕΥ	„	280	„	150
ΤΜΗΜΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΕΣΩΡΡΟΥΧΩΝ				
ΚΑΛΣΟΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	ΤΩΝ	95	ΜΟΝΟΝ	48
ΡΟΜΠΕΣ	„	390	„	290
Σ' ΟΛΑ ΤΑ ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ ΕΚΠΤΩΣΙΣ 15%				
ΤΜΗΜΑ ΥΠΟΚΑΜΙΣΩΝ				

Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ
10.000 ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ ΠΟΠΛΙΝΕΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ, ΙΤΑΛΙΑΣ, ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ, ΑΓΓΛΙΑΣ ΜΕ ΚΟΛΛΑΡΟ ΧΩΡΙΣ ΓΑΖΙ, ΜΙΣΟΤΙΜΗΣ

ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ ΚΟΤΤΟΝ-ΤΕΡΥΛ. ΕΛΛΗΝ.	ΤΩΝ	155	ΜΟΝΟΝ	124
ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ ΜΑΚΟ-ΤΕΡΙΤΑΛ ΙΤΑΛΙΑΣ	„	255	„	168
ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ ΤΡΙΚΟΛΙΝ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	„	250	„	187
ΤΜΗΜΑ ΑΝΔΡΙΚΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ				
ΠΑΛΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	ΤΩΝ	925	ΜΟΝΟΝ	460
ΠΑΛΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΑ ΜΗΝ.-ΦΩΤΙΑΔΗ	„	1.325	„	660
ΤΡ.-ΚΟΟΥΤ ΚΟΤ. ΤΕΡΙΤ. ΡΑΜ. ΣΤΗΝ ΙΤΑΛ.	„	1.225	„	750
ΤΡ.-ΚΟΟΥΤ ΚΟΤ. ΤΕΡΥΛ. ΓΕΡΜ. ΕΛ. ΡΑΦΗΣ	„	795	„	625
ΣΑΚΚΑΚΙΑ ΟΛΟΜΑΛΛΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ	„	775	„	620
ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΑ ΟΛΟΜ. ΜΗΝ.-ΦΩΤΙΑΔΗ	ΤΩΝ	480	ΜΟΝΟΝ	240
ΚΟΣΤ. ΕΤΟΙΜΑ ΟΛΟΜ. ΜΗΝ.-ΦΩΤΙΑΔΗ	„	1.575	„	1.130
ΚΟΣΤ. ΕΤΟΙΜΑ ΟΛΟΜ. ΕΛΛΗΝΙΚΑ	„	1.325	„	950
ΜΙΣΟ-ΕΤΟΙΜΑ (ΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΣΑΣ) ΜΗΝ.-ΦΩΤ.	„	1.725	„	1.380
„ „ „ „ „ „	„	1.475	„	1.180
ΚΑΣΜ. "ΜΗΝ.-ΦΩΤ." ΚΑΙ "ΤΡΙΑ ΔΕΛΤΑ" ΤΩΝ 425, τὸ μέτρο			ΜΟΝΟΝ	255

ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ - ΕΚΠΤΩΣΙΣ 20%

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΓΓΛΙΑΣ, ΝΕΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗ, ΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΡΚΕΣ, ΤΩΝ 570 ΜΙΣΟΤΙΜΗΣ 285

ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΟΥΣ ΤΥΧΕΡΟΥΣ
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΕ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΜΕ ΕΚΠΤΩΣΙ 50%

multi·shop
Κάπα ΜΑΡΟΥΣΗΣ
ΑΙΟΛΟΥ 94

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Πῶς κερδίζεται μία μάχη ἀλλά χάνεται ἕνας πόλεμος

ΜΠΕΛΦΑΣΤ, 31 Ἰανουαρίου. Νά κερδίζη ἄραγε ὁ Βρεττανικός στρατός στή Βόρειο Ἰρλανδία τή μάχη κατά τοῦ Ἰρλανδικοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ (ΙΔΣ) τή στιγμή ἀκριβῶς πού τό Στόρμοντ ἔχασε ὁριστικά καί ἀμετακλήτως τή μάχη νά κατακτήση τή καρδιά τοῦ Καθολικοῦ πληθυσμοῦ;

Ἡ ἐρώτηση αὐτή τίθεται σέ μιά ἀπό τίς κρισιμώτερες στιγμές τοῦ ἀγῶνος, πού μαίνεται τρία χρόνια τώρα μέ ταραχές. Οἱ δεκατρεῖς νεκροί μέ τίς δεκάδες τραυματίες στή χθεσινή διαδήλωση τοῦ Κινήματος Πολιτικῆς Ἀνυπακοῆς στό Λοντόντερρυ δίνουν τό μέτρο τῆς κρίσεως. Καί οἱ ἡγέτες τοῦ Κινήματος αὐτοῦ εἶναι σαφῶς ἀποφασισμένοι νά συνεχίσουν ἐντατική τή πίεση καί κατά τίς προσεχεῖς ἑβδομάδες. Δεκατέσσαρες ἀπό αὐτούς, ἀνάμεσά τους καί τρεῖς βουλευταί, ἀντιμετωπίζουν ἤδη δικαστική δίωξη γιά παράνομες πορεῖες. Κοινόν ἐξ ἄλλου ἀνακοινωθέν στρατοῦ καί ἀστυνομίας προχθές ἀνέφερε τό ἐνδεχόμενον δικαστικῆς διώξεως καί ἄλλων 70 ἀτόμων. «Ἐλπίζουμε νά πᾶμε φυλακή», εἶπε ἕνας ἀπό τούς βουλευτάς τῆς ἀντιπολιτεύσεως, πού ἀπό τόν Ἰούλιο ἤδη ἀντιστρατεύονται τό Στόρμοντ (τό Ἰρλανδικό Κοινοβούλιον).

ΤΟ ΒΗΜΑ, OBSERVER

Ταυτόχρονα πολλοί ἀνησυχοῦν μήπως ὑλοποιηθῆ τελικά ὁ ἀπό μακροῦ χρόνου ὑφιστάμενος φόβος περί ἀντιδράσεως τῶν διαμαρτυρομένων. Ὁ αἰδεσιμώτατος Ἴαν Παίσλυ εἶχε ἀναγγείλει τή πρόθεσή του νά σταματήση τή πορεία διαμαρτυρίας τοῦ Λοντόντερρυ, ἄν οἱ δυνάμεις ἀσφαλείας δέν ἔπρατταν τοῦτο πρῶτες. Καί πράγματι, ἄν οἱ διαδηλωταί τῆς Πολιτικῆς Ἀνυπακοῆς φανοῦν νά ἐπιτυχαίνουν τό δικό τους, ἐνῶ θά διώκωνται οἱ πατροπαράδοτες παρελάσεις τῆς Ὀράγγης (πού περιλαμβάνονται ἐπίσης στήν ἀπαγόρευση τοῦ Στόρμοντ), τότε ἡ κατάσταση στούς δρόμους μπορεῖ νά ἐνταθῆ στό ἐπίπεδο τοῦ 1969. Μέ δύο μόνο καίριες διαφορές σέ βάρος τῶν ἀρχῶν. Τό 1969 τά ὅπλα ἦταν λιγοστά (ἐκτός ἀπό ἐκεῖνα φυσικά πού εἶχε ἡ ἀστυνομία). Ἐπί πλέον οἱ Καθολικοί ἔβλεπαν τό στρατό σάν προστάτη.

Τά δύο πλήγματα

Πέραν ὅμως ὅλων αὐτῶν καί ὅσο ἡ κατάσταση ἐντεινόταν ὁ κ. Μπράϊαν Φώκνερ, πρωθυπουργός τῆς Βορείου Ἰρλανδίας, ὑπέστη δύο σοβαρές πολιτικές ἧττες, πού θά πρέπει νά ἔχουν ἐξασθενήσει τήν ἀξιοπιστία τῆς κυβερνήσεώς του. Ἡ μία ἦταν ἡ ἀποχώρηση ἀπό τό Ἑνωτικό Κοινοβουλευτικό Κόμμα δύο δεξιῶν στοιχείων, πού εὐθυγραμμίσθηκαν μέ τήν μόνη ἀντιπολίτευση στό Σόρμοντ τώρα — μέ τούς Δημοκρατικούς Ἑνωτικούς τοῦ κ. Παίσλυ — σέ ἔνδειξη διαμαρτυρίας κατά τῆς ἀπαγορεύσεως τῶν πορειῶν ἀπό τή Κυβέρνηση.

Τό δεύτερο πλῆγμα ἦταν ἀκόμη πιό ὀδυνηρό. Πρόκειται γιά τόν ἀναγγελθέντα σχηματισμό νέας Συμμαχίας τοῦ Κέντρου ἀπό τρεῖς Ἑνωτικούς βουλευτάς καί ἕνα γερουσιαστή, πού ἀπορρίπτουν τούς πατροπαράδοτους δεσμούς μεταξύ τοῦ Κόμματος καί τοῦ Τάγματος τῆς Ὀράγγης.

Θά μποροῦσε νά ἀμφισβητηθῆ κατά πόσο ὁ κ. Φώκνερ ἐξακολουθῆ νά ἀντιπροσωπεύη τή πλειοψηφία τῆς χώρας. Καί δέν εἶναι ἁπλῶς ὅτι ἔχασε τούς βουλευτάς αὐτούς, ἀλλά ἐπίσης καί τό τμῆμα ἐκεῖνο τῆς κοινῆς γνώμης, πού ἐκπροσωποῦν.

Ὅσο γιά τούς Καθολικούς θά μποροῦσε νά ἀντιληφθῆ κανείς τίς διαθέσεις τους στό «Τόμπυ'ς Χώλλ», ἕνα σπηλαιῶδες κοινωνικό κέντρο τοῦ Μπέλφαστ, ὅπου οἱ οἰκογένειες τῶν κρατουμένων πού συγκεντρώνονται γιά τή βδομαδιάτικη ἐπίσκεψή τους στό Λόγκ Κές, μποροῦν νά σᾶς δείξουν τό μέρος πού πέθανε ὁ Τζό Πάρκερ.

«Οἱ κηλῖδες ἀπό τό αἷμα του εἶχαν μείνει ἐκεῖ ἐπί ἑβδομάδες», λέγουν καί προσθέτουν: «Τόν σκότωσε, τήν ὥρα πού χόρευε, ἕνας στρατιώτης, ὁ ὁποῖος ξαφνικά πανικοβλήθηκε γονάτισε καί πυροβόλησε ἐναντίον του ἐξ ἐπαφῆς».

Καί οἱ ἱστορίες εἶναι ἀτέλειωτες. Καθένας λέει τή δική του. Κάποιος «εἶχε μείνει στό κρεβάτι ἐπί τρεῖς ἑβδομάδες ἔπειτα ἀπό κλωτσιά στόν ἀστράγαλό του ἀπό ἕνα στρατιώτη». Ἕνας ἄλλος εἶχε περικυκλωθῆ καί τοῦ «φώναζαν σάν νά ἦταν σκύλος», γιατί κάποιος στρατιώτης εἶχε μπερδέψει τίς διευθύνσεις.

Τό Οὐεστμίνστερ ἀπαντᾶ τώρα μέ τήν πολιτική περιορισμοῦ τῶν βιαιοτήτων σέ «ἕνα ἐπίπεδο παραδεκτό», πού νά συνοδεύεται ὅμως καί ἀπ' αὐτό τό ὁποῖο χαρακτηρίζεται σαφῶς σάν «ἐποικοδομητική σκέψη». Ἡ Ἑνωτική Κυβέρνηση τοῦ κ. Φώκνερ πιστεύει πώς ἔχει κάμει ὅ,τι περνοῦσε ἀπό τό χέρι της μέ τίς μεταρρυθμίσεις καί τή προσφορά κλάδου ἐλαίας. Ἕνας ἀξιωματοῦχος τοῦ Στόρμοντ εἶπε χαρακτηριστικά: «Ὁ Μπράϊαν ἔχει ὑποχωρήσει οὐσιαστικά σέ ὅλα τά αἰτήματα ἐπί τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων μέ ἀποτέλεσμα νά ἀποξενωθῆ ἀπό τούς δικούς του ὀπαδούς, πού διαμαρτύρονται γιά τήν πολιτική κατευνασμοῦ, χωρίς νά τύχη καμμιᾶς θετικῆς ἀποκρίσεως. Ἡ Καθολική ἀντιπολίτευση θά πρέπει νά ἐπανέλθη καί νά προσπαθήση κάτι τουλάχιστον».

Πρόκειται πάντως περί κινήσεως, πού δέν εἶναι πιθανό νά γίνη. Ὅπως εἶπε ἕνας ἀπό τούς Καθολικούς βουλευτάς: «Ἄν μετακινούμεθα ἀπό τίς θέσεις μας, τότε δέν θά εἴμασταν τίποτε καί ὁ λαός θά μᾶς ἀπεκήρυσσε».

Κι' ἔτσι ὁ ἀγώνας βγαίνει στούς δρόμους. Μετά τή χθεσινή αἱματηρή πορεία καί γιά τίς 9 Φεβρουαρίου ἔχει προγραμματισθῆ νέα ἐκδήλωση διαμαρτυρίας μέ τή συμπλήρωση ἕξη μηνῶν ἀπό τότε, πού κηρύχθηκε τό καθεστώς τοῦ περιορισμοῦ.

«Θά κόψουμε τήν ἐπαρχία στή μέση, θά χρησιμοποιήσουμε φορτηγά καί τρακτέρ γιά νά φράξουμε τά κέντρα τῶν πόλεων καί τίς γέφυρες», ἐδήλωσε ἕνας ἀπό τούς ἡγέτες τοῦ Κινήματος Πολιτικῶν Δικαιωμάτων. «Θά παρεμποδίσουμε κάθε τηλεφωνική ἐπικοινωνία μέ τό Λονδῖνο καί θά ἐξωθήσουμε τούς στρατιῶτες ὥς τά ἄκρα διαδηλώνοντας σέ δέκα καί πάνω κέντρα. Ἡ ἀπαγόρευση τῶν πορειῶν ἦταν πράγματι οὐρανόπεμπτη».

Ἀνάκριση σέ βάθος

Ἡ ἐπάνοδος στίς πορεῖες δείχνει κάποια μεταβολή στήν ἀτμόσφαιρα κατά τίς τελευταῖες λίγες ἑβδομάδες κυρίως, ὅπως ἰσχυρίζεται ὁ στρατός, λόγῳ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιτυχιῶν. Οἱ στρατιωτικοί ἐπιμένουν πώς «κάποιο φῶς διακρίνεται στήν ἄκρη τῆς σήραγγος». Γίνεται μάλιστα λόγος — σέ ἀνώτερα ἐπίπεδα — πώς σύντομα θά καταστῆ δυνατή ἡ ἀποχώρηση τμημάτων ἀπό τό Μπέλφαστ.

Ἀνώτεροι ἀξιωματικοί προβλέπουν δύο παράλληλες ἐξελίξεις: μιά ἐπίσπευση τῆς δράσεως τοῦ Ἰρλανδικοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ (ΙΔΣ) στήν ὕπαιθρο πρός ἀντικατάσταση τῶν ἐπιχειρήσεων στίς πόλεις. Καί τή δραστηριοποίηση τῆς ἐκστρατείας τοῦ κινήματος Πολιτικῆς Ἀνυπακοῆς, γιά τό ὁποῖο ὁ Στρατός θεωρεῖ βέβαιο ὅτι βρίσκεται στά χέρια τοῦ Ι.Δ.Σ. «Οἱ πορεῖες ἀποβλέπουν εἴτε στήν πρόκληση λουτρῶν αἵματος, εἴτε στήν ἐξερέθιση τῶν Διαμαρτυρομένων γιά νά βγοῦν στούς δρόμους», εἶπε ἕνας ἀξιωματικός.

Οἱ ἀξιωματικοί εἶναι κατενθουσιασμένοι μέ τίς ἐπιτυχίες τῆς ὑπηρεσίας πληροφοριῶν τους. «Ἑπτά χρόνια χρειασθήκαμε στή Μαλαισία γιά τήν συγκρότηση ἀνάλογης ὑπηρεσίας, πού ἐδῶ ἔγινε μέσα σέ λίγους μῆνες», εἶπε ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματοῦχος. Καί τό γεγονός αὐτό, κατά τούς ἰσχυρισμούς τοῦ Στρατοῦ, ἀρκεῖ γιά νά δικαιολογήση τελικά τήν «ἀνάκριση σέ βάθος», πού ἔγινε σέ 14 ἄτομα ἔπειτα ἀπό τόν περιορισμό τους.

Οἱ στρατιῶτες ὅμως παραδέχονται ὅτι δέν ἔχουν βάλει ἀκόμη στό χέρι τήν ἀνώτατη ἡγεσία. Διαψεύδονται οἱ ἰσχυρισμοί τοῦ Στρατοῦ καί λέγεται ὅτι ἕνας μόνο ἐπιτελικός ταξιαρχίας ἔχει συλληφθῆ στό Μπέλφαστ καί πώς ὁ Σήμους Τούμυ, πού διαδέχθηκε τόν Τζό Κάχιλλ τόν Αὔγουστο, δέν ἐγκατέλειψε ποτέ τήν πόλη. «Εἶναι πολύ δύσκολο νά βρῆ κανείς τούς ἀνθρώπους αὐτούς, ποτέ δέν κυκλοφοροῦν ὡπλισμένοι καί κρύβονται καλά. Ὅπου ὅμως νἆναι θά βρεθοῦμε πολύ κοντά τους», εἶπε ἕνας ἀξιωματικός.

Κι' ὅσο ὁ Στρατός ἰσχυριζόταν ὅλα αὐτά, ἡ δράση τῶν βομβιστῶν ἔπαιρνε ἔκταση μαζική. Μέσα σέ τριάντα ὧρες τῆς ἑβδομάδας αὐτῆς σημειώθηκαν 26 ἐκρήξεις βομβῶν. Ὅπως, ἐξ ἄλλου, παραδέχθηκε ἕνας ἀξιωματοῦχος, «θά μποροῦσε νά σημειοῦται ἀπό μιά ἔκρηξη βόμβας κάθε ἑβδομάδα κι' ἐμεῖς νά μή μποροῦμε νά κάνουμε τίποτε». Οἱ διαιοπραγίες πάντως τῆς ἑβδομάδας πού πέρασε κάθε ἄλλο παρά ἔδειχναν ὅτι πρόκειται γιά ἀντιδράσεις μιᾶς ἡττημένης δυνάμεως. Ἀπό πολλές πλευρές ἡ ἱκανότης τοῦ ΙΔΣ παρουσιάζεται ἀμείωτη. Μπορεῖ νά πέρασαν σέ «μαλακώτερους» στόχους, ὅπως λόγου χάρη εἶναι οἱ ἐκτός ὑπηρεσίας ἀστυνομικοί, ἀλλά τοῦτο δέν ἀποτελεῖ παρηγοριά γιά μιά μαχόμενη κοινότητα.

Μέ τήν ἐπάνοδο στίς μαζικές διαδηλώσεις γιά τά πολιτικά δικαιώματα ὁ Στρατός εἶναι ἐκεῖνος πού θά σηκώση καί πάλι ὅλο τό βάρος. Τά στρατεύματα γνωρίζουν πολύ καλά πόσο μεγάλο εἶναι τό μῖσος πού προκαλοῦν. Ἀλλά, ὅπως παρατήρησε κι' ἕνας ἀξιωματικός, «ὅπου οἱ ἐχθροπραξίες παρουσιάζουν ὕφεση, ὅπως στό Ἀνατολικό Μπέλφαστ, ἐκεῖ καί ἡ κατάσταση ἀλλάζει. Μέσα στά σπίτια τους, μακρυά ἀπό τά βλέμματα τῶν γειτόνων τους, ὁ λαός ἔχει τή διάθεση νά μᾶς φέρεται καλά».

Ἕνας Καθολικός ἱερωμένος ὅμως εἶχε διαφορετική γνώμη. «Ὁ Στρατός ἔχει χάσει ἔδαφος. Εἶναι ἀναγκασμένος νά ἐφαρμόζη γελοῖα διατάγματα τοῦ Στόρμοντ, ὅπως εἶναι τό ἀνασκάψιμο ὅλων τῶν παραμεθορίων δρόμων. Ἀλλά εἶναι ἡ συμπεριφορά τοῦ Στρατοῦ ἐκείνη, πού ἔχει ἀποξενώσει στήν πραγματικότητα τόν κόσμο», εἶπε ὁ Καθολικός.

Ἕνας ὁδηγός φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀφηγεῖτο πῶς τόν ἔπιασαν τά ξημερώματα τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων καί τόν κράτησαν γιά 30 ὧρες. Τοῦ ἐπιτέθηκαν μέ κλωτσιές, τόν ἔρριξαν χάμω καί τοῦ εἶπαν πώς θά περνοῦσαν «ὀκτώ ὥς δέκα χρόνια προτοῦ γυρίσης πίσω στή γυναῖκα σου καί τά παιδιά σου».

Πολλές ἀπό τίς ἱστορίες αὐτές μπορεῖ νά ἀμφισβητοῦνται, ἐκεῖνο ὅμως πού ἔχει σημασία «δέν εἶναι ἡ ἀλήθεια, ἀλλά ὅ,τι πιστεύεται πώς εἶναι ἀλήθεια». Καί τίς λέξεις αὐτές τίς πρόφεραν μέσα σέ λίγες ὧρες προχθές ἕνας παπᾶς, ἕνας κυβερνητικός ἀξιωματοῦχος κι' ἕνας ἀνώτερος ἀξιωματικός τοῦ Στρατοῦ.

ROBERT CHESSHYRE

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ηὐξήθησαν κατά 300 ο)ο οἱ φοιτηταί ἐξωτερικοῦ

ΜΕΤΑΞΥ 1950—1968

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Ἰανουάριος.— Συμφώνως πρός μελέτην τοῦ «Γραφείου Στατιστικῆς Φοιτητῶν» τῆς Οὐνέσκο», ηὐξήθη κατά 300% ἀπό τοῦ 1950, ὁ ἀριθμός τῶν φοιτητῶν, οἱ ὁποῖοι σπουδάζουν εἰς πανεπιστήμια ἐκτός τῆς χώρας των.

Αἱ περισσότεραι χῶραι, ἀναφέρεται εἰς τήν μελέτην, γνωρίζουν τά πάντα διά τούς ξένους φοιτητάς πού σπουδάζουν εἰς αὐτάς. Τά στοιχεῖα ὅμως τῆς Οὐνέσκο, δείχνουν τί δέν γνωρίζουν αἱ χῶραι αὐταί: Ποῦ καί τί σπουδάζουν εἰς τό ἐξωτερικόν οἱ ἰδικοί των φοιτηταί Καί τοῦτο παρά τό γεγονός ὅτι διά τάς ὑπό ἀνάπτυξιν χώρας, τοῦτο εἶχε ἰδιαιτέραν σημασίαν, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τόν προγραμματισμόν.

Ἐκ τῶν ἰδίων στοιχείων ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ Εὐρώπη καί ἡ Ρωσία, αἱ ὁποῖαι ἑλκύουν συνήθως τό ἥμισυ τῶν ξένων φοιτητῶν, φαίνεται ὅτι ἔχουν χάσει τήν κυριαρχίαν των εἰς τάς χώρας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἔρχονται ἐπί κεφαλῆς τῶν «φιλοξενουσῶν» χωρῶν, δοθέντος ὅτι τό ἕν τρίτον τῶν φοιτητῶν εἰς πανεπιστήμια τοῦ ἐξωτερικοῦ σπουδάζουν εἰς ΗΠΑ.

Ματιές στόν Κόσμο

Ἡ ξανθή κ. Ρήν Οὐΐσμπυ, σύζυγος τοῦ ἐκ τῶν «ληστῶν τοῦ τραίνου» Τόμμυ Οὐΐσμπυ, ἐζήτησε ἀπό τόν Βρεττανό ὑπουργό Ἐσωτερικῶν κ. Μῶντλιγκ νά τῆς ἐπιτρέπη νά μένη τά Σαββατοκύριακα μέ τόν ἄντρα της στίς φυλακές τῆς νήσου Οὐάϊτ γιά νά μπορέση νά ἀποκτήση παιδί. Ὁ Οὐΐσμπυ ἔχει καταδικασθῆ σέ φυλάκιση 30 ἐτῶν. Ἔχει ἤδη ἐκτίσει τό ἕνα τρίτο τῆς ποινῆς του καί τοῦ μένουν 20 χρόνια. Τό ζευγάρι εἶχε ἕνα κορίτσι ἡλικίας 16 χρονῶν, τό ὁποῖο σκοτώθηκε σέ αὐτοκινητιστικό δυστύχημα πρίν ἀπό δυό μῆνες. Ἡ ὡραία κ. Οὐΐσμπυ εἶναι σήμερα 39 ἐτῶν. Στήν αἴτησή της πρός τόν κ. Μῶντλιγκ γράφει: «Ἐάν οἱ ἀρχές δέν θέλουν νά τοῦ χαρίσουν τό ὑπόλοιπο τῆς ποινῆς, ἄς μοῦ ἐπιτρέψουν νά μένω τά Σαββατοκύριακα μαζί του στίς φυλακές γιά νά ἀποκτήσω παιδί, ὅσο εἶναι καιρός ἀκόμη. Σέ λίγα χρόνια θά εἶναι πολύ ἀργά»

Τό πρῶτο ἁρμόνιο τοῦ κόσμου γιά κουφούς λειτούργησε τήν Κυριακή στήν «ἐκκλησία τῶν κουφῶν» τῆς Ζυρίχης. Σέ σύγκριση μέ τά συνηθισμένα ἁρμόνια, οἱ σωλῆνες ἔχουν πολύ μεγαλύτερο πάχος, πρᾶγμα πού προκαλεῖ ἰσχυρότατες παλμικές κινήσεις, πού ἐπιτρέπουν στούς κουφούς νά ἀπολαμβάνουν τήν μουσική. (Τηλεφωτογραφία: Α.Π.Ε. — U.P.I.)

ΔΕΝ ΞΕΚΟΥΡΑΖΕΤΑΙ ΠΟΤΕ Η ΚΑΡΔΙΑ

ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ, Ἰανουάριος.—Ἐπιστήμονες τοῦ Ἑβραϊκοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐπενόησαν ἕνα φορητό ἠλεκτροκαρδιογραφικό μηχάνημα πού μπορεῖ νά καταγράφη 115.000 παλμούς τῆς καρδιᾶς, κάτω ἀπό ὁποιεσδήποτε συνθῆκες. Οἱ ἐπιστήμονες παρουσίασαν προχθές τήν ἐφεύρεσή τους στούς δημοσιογράφους. Ἐνῶ τά κλασικά μηχανήματα γιά καρδιογραφήματα καταγράφουν τούς παλμούς τῆς καρδιᾶς μόνο ὅταν ὁ ἀσθενής εἶναι ξαπλωμένος, τό νέο μηχάνημα μπορεῖ νά χρησιμοποιηθῆ σέ κάθε στιγμή. Μοιάζει μέ φορητό μαγνητόφωνο καί συνδέεται μέ ἠλεκτρόδια πού καταγράφουν τούς παλμούς τῆς καρδιᾶς ἐπί 24 ὧρες. Κατά τόν καθηγητή κ. Στέρν, τό μηχάνημα ἔκανε δυνατή τήν διάγνωση καρδιακῶν ἀνωμαλιῶν πού σημειώθηκαν στόν ὕπνο καί ἀνέτρεψε τήν θεωρία ὅτι ἡ καρδιά ξεκουράζεται κατά τήν διάρκεια τοῦ ὕπνου.

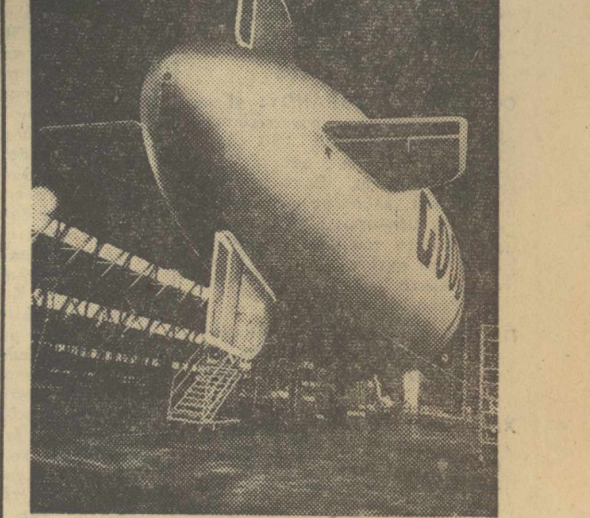

Τό πρῶτο ἀγγλικό ἀεροπλάνο (εἶδος ἀεροστάτου) εἶναι σχεδόν ἕτοιμο καί θα πετάξη γιά πρώτη φορά τόν Ἀπρίλιο. Τό ἀεροπλάνο, πού θά ὀνομασθῆ «Εὐρώπη», μπορεῖ νά ἀναπτύξη ταχύτητα 80 χιλιομέτρων τήν ὥρα καί νά ἀνέβη σέ ὕψος μέχρι 2.500 μέτρων. Οἱ κινητῆρες του λειτουργοῦν μέ ἄφλεκτο ἥλιο. Στόν θάλαμο πλοηγήσεως ὑπάρχουν θέσεις γιά τόν πιλότο καί γιά ἕξη ἄτομα. Ἐπίσης εἶναι ἐξωπλισμένο μέ τηλεοπτική συσκευή λήψεως. Τό «Εὐρώπη» θά χρησιμοποιηθῆ γιά ἐμπορικούς σκοπούς.

ΤΟΝ ΕΝΟΧΛΟΥΝ ΠΝΕΥΜΑΤΑ

ΤΟΚΙΟ, Ἰανουάριος.—Ὁ ἄλλοτε στρατιώτης Σοΐτσι Γιοκόϊ, ὁ ὁποῖος προτίμησε νά ζήση 28 ὁλόκληρα χρόνια στήν ζούγκλα τῆς νήσου Γκουάμ, παρά νά παραδοθῆ στούς Ἀμερικανούς, ἀντιμετωπίζει τώρα πρόβλημα ὕπνου στίς προσπάθειές του νά ξαναπροσαρμοστῆ στίς συνθῆκες τῆς σύγχρονης ζωῆς. Ὁ Γιοκόϊ βρίσκεται ἐδῶ καί λίγες μέρες σέ νοσοκομεῖο τοῦ Τόκιο γιά γενική περίθαλψη. Τίς νύχτες φεύγει ἀπό τό κρεβάτι του καί κοιμᾶται κατά γῆς κοντά στόν τοῖχο ὅπως συνήθιζε ὅταν ζοῦσε στά σπήλαια τῆς Γκουάμ. Ἐπίσης ἀρνεῖται νά βγάλη ἀπό τά πόδια του τίς μαῦρες κάλτσες πού τοῦ δόθηκαν μαζί μέ ἄλλα εἴδη ρουχισμοῦ ἀπό τίς ἰαπωνικές ἀρχές. Οἱ ἐφημερίδες τοῦ Τόκιο γράφουν ὅτι ὁ Γιοκόϊ «λαγοκοιμᾶται», ἔχει συνεχῶς ἐφιάλτες καί ἰσχυρίζεται ὅτι τόν ἐνοχλοῦν τά πνεύματα τῶν συμπολεμιστῶν του πού σκοτώθηκαν στόν πόλεμο. Τά πνεύματα, λέει, τόν μέμφονται, γιατί γύρισε στήν Ἰαπωνία χωρίς αὐτούς.

Προχθές τήν νύκτα ἔγιναν στήν Νέα Ὑόρκη καλλιστεῖα γιά τήν ἀνάδειξη τῆς ὡραιότερης Ἰταλοαμερικανίδας. Τόν τίτλο τῆς «Μίς Ἰταλία—ΗΠΑ» πῆρε ἡ φοιτήτρια Ζοσεφίν Πελεγκρῖνο, ἡλικίας 21 χρονῶν ἀπό τό Σιντέρνο τῆς Καλαβρίας, τήν ὁποία συγχαίρουν στήν εἰκόνα οἱ δύο ἐπιλαχοῦσες: Τερέζα Μπομμαρίτο (ἀριστερά) ἡλικίας 16 ἐτῶν ἀπό τό Παλέρμο καί Μιρέλλα Μαρκιόνε 22 ἐτῶν. (Τηλεφωτογραφία: Α.Π.Ε. — U.P.I.)